



# РÆСТДЗВИНАД

№ 119 (24401)

Газет цæуын райдытæ 1923 азы 14 мартыйы  
Издается с 14 марта 1923 года

Аргъ 10 сомы

2017 азы 6 июль — сусæны майы 6 бон, цыппарæм

КÆСУТ НОМЫРЫ:

**2 АХСДЖИАГ ФАРСТА**  
Туризм — æнæниздинады спорт



**3 АДÆЙМАГ БАРАДОН  
ПАДДЗАХАДЫ**



**4 СПОРТИВОН ФИДИУÆГ**  
Гæджынаты Георги хæццæн дунеон чемпионаты

Видеоконференци

## Цæмæй амалхъомадон архайдæн административон къуыхытæ ма уа

Знон Цæгат Ирыстоны Сæргълæууæг БИТАРТЫ Вячеслав архайдта, УФ-йы премьер-министр Дмитрий МЕДВЕДЕВ цы видеоконференци сарæзта, уым. Селекторон æмбырды архайджыгæ æрныхас кодтой фыццагпагон федералон программæ "Реформа контрольной и надзорной деятельности" æххæст кæныны фарстатыл.

Фембæлды архайдтой Уæрæсейы Хицауады уагътæ, федерацийы субъекты разамонджытæ, министрæтæ æмæ ведомствоты бæрзонд куджытæ, æхсæнадон организациы министрæтæ.

кусой, уыйбæрц æнтысджындæр. Федералон программæйы бæлвырд æмæ ахадгæ мадзæлттæ нысангонд æрцыд, ныртæккæ сæ хъæуы бæстонæй æххæст кæнын, — йæ раныхасы фæбæрæг кодта Дмитрий Медведев.

**Дмитрий МЕДВЕДЕВ:**

"Алкæцы рацарæзт дæр уыдзæн, регионты йыл цас бæрзондæрæй кусой, уыйбæрц æнтысджындæр. Федералон программæйы бæлвырд æмæ ахадгæ мадзæлттæ нысангонд æрцыд, ныртæккæ сæ хъæуы бæстонæй æххæст кæнын".

Æмбырды рæстæг куд загъдæуыд, афтæмæй ацы федералон программæйы сæйрагдæр нысантæ сты амалхъомадон архайджыгæ административон къуыхытæ иувæр кæнын, стæй контролон-цæстдæрæн ведомствоты архайд æргомдæр æмæ хæрхъæддæр кæнын. Программæйы уагæвæрдтæ æххæстгонд цæудзысты 2025 азы онг.

— Алкæцы рацарæзт дæр уыдзæн, регионты йыл цас бæрзондæрæй

Видеоконференциы архайджытæ радзырдтой, программæйы мадзæлттæй ныридæгæн æххæстгонд цы "рцыд, стæй хæстæгдæр рæстæг цæуыл куджытæ, уыдæтты тыххæй.

Уый тыххæй фехъусын кодта РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы æмæ РЦИ-Аланийы Хицауады пресс-службæ.

Нæ уацхæссæг

Хæрзиуджытæ

## Сывæллæттæ — коррупцийы ныхмæ

Æрæджы РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы цур Паддзахадон граждæйнаг службæ æмæ коррупцийы ныхмæ управленийы хъæшæрисæй арæзт æрцыд "Сывæллæттæ — коррупцийы ныхмæ", загъгæ, нывты конкурс. Архайдтой дзы 10-16 аздыд скъоладзаутæ. Кустытæ, кæй загъын æй хъæуы, фæлæ къамисы уагътæ æппæты хуыздæртыл банымадтой 9 нывы.

Знон, РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы æмæ Хицауады Администрацийы разамонæг **Челæхсаты Рустем** Кады гæххæттытæ æмæ зæрдылдæрæн лæвæрттæй сбц кодта нывты конкурсы уæлахиздзауты.

— Æз афтæ æнхъæл уыдтæн, æмæ коррупцийы темæмæ сывæллæттæ нæ сарæхсдзысты. Сæ зонд нырма уыйбæрц нæ ахсы йæ миниуджытæ равдисын. Фæлæ нывтæ куы фæдон, уæд мæ дисæн кæрон нал уыдис. Æмæ уый у уæ раст хъомылæд



«...Уæ нывты фæрцы нын равдыстат, зæрдæйæгæ кудыд риссут æмæ тыхсут нæ Ирыстоныл, нæ бæстæйыл, æмæ уын нæ республикæйы Сæргълæууæг Битарты Вячеслав æмæ мæхи номмæй загъын бузныг».

Рустем уæлахиздзау фæсивæдæн. Фараст скъоладзауы дæр уыдысты Дзæуджыхъæуы 3-æм астауукаг скъолайы ахуырдызаутæ. Сæ директор **Софья Корнева** дæр æрбацыд семæ.

Арфæйы ныхæстæ æмæ Кады гæххæтты хорзæхджыгонд æрцыд скъоладæр. Уæлахиздзаутæ сæ кармæ гæсгæ уыдысты дихгонд. Дæс азы онг кæуыл цæуы, уыцы уæлахиздзаутæ сты: **Юсуп Дадов,**

Арсалан Бахмудов æмæ Дзæугурты Валерия. Дæс азæй æртын-дæсæздзыды онг: **Максим Немцов, Айлары Нина** æмæ **Джусойты Ацæ-мæз.** Цыппæрдæс азæй æхсæрдæс азы онг та: **Эльвира Архипова, Цыбырты Тамарæ** æмæ **Джыккæйты Артур.**

**САУТÆТЫ Тамилæ** Къам систа **КЪÆБЫСТЫ Харитон**

Æхсызгон фембæлд

## Арфæтæ — Хъодзаты Æхсарæн

Цæгат Ирыстоны Сæргълæууæджы Указей литературон сфæлдыстады æнтысджындæтты тыххæй зындгонд ирон поэт æмæ фыссæг ХЪОДЗАТЫ Æхсарæн лæвæрд æрцыд калджын ном "Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы адæмон поэт". Уый тыххæй знон фехъусын кодта республикæйы Сæргълæууæджы æмæ республикæйы Хицауады пресс-службæ.



Зындгонд куд у, афтæмæй æрæджы литературон-аивадон æмæ æхсæнадон-политикон журнал "Мах дуджы" сæйраг редактор Хъодзаты Æхсарæн сæххæст 80 азы. Знон юбилярымæ сæмбæлд æмæ йын зæрдæйæг арфæтæ ракодта РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг **Битарты Вячеслав.**

— Ирон литературæйы рæзмæ цы æвæрæн бахастай, уымæн аргъ скæнын зын у. Дæ уацмыстæ ахъаз сты нæ мадæлон

æвзаг хъахъхъæнынæн, аккаг бынат бацахстой нæ культурæйы хæзнадоны. Дæ цард æппæтæй дæр снывонд кодтай сфæлдыстадæн. Ды дзæвгар рæстæг æнтысджын разамонд дæттис журнал "Мах дуг"-æн. Æмæ мæ дæуæн уыцы архайд тыххæй фæнды бузныг загъын, — йæ арфæйы ныхасы фæбæрæг кодта **Битарты Вячеслав.**

Уымæй уæлдай, Битарты-фырт кудыд фæнысан кодта, афтæмæй хæстæгдæр рæстæг фæнд кæны Хъодзаты Æхсарæн нæгæй сæмбæлын, цæмæй бæлвырддæр æрдыурой нырыкон ирон литературæйы абоны уавæр æмæ йæ дарддæры рæзтыл.

Нæ уацхæссæг

Æмбырд

## Æнæниздинадыл аудгæйæ...

Цæгат Ирыстоны районты иу сывæллæттæ мархъæстæ кæй фæсты, уый ныймайгæйæ, Дзæуджыхъæуы бынаттон хиуынаффæйады администрацийы сæргълæууæг **Æлбегаты Барис** горæты рæвдауæндæтты разамонджытимæ фембæлд. Æмбырды архайдтой Дзæуджыхъæуы администрацийы ахуырад управленийы хицау **Гозымты Раман дæр.**

— Фæдзæхсын уын рæвдауæндæттæм æфтæг хойраджы уавæр

мæ цæст лæмбынæг дарын. Чысыл аипп дæр кæд рабæрæг уа, уæд ахуырады управленийы кæнæ комкоммæ мæнæн хабар фехъусын кæнут. Уæ куджыты æнæниздинады уавæрмæ дæр æргом аздахут. Сывæллæттæм бар чи дары, уыцы хуыздæрттæй иуы дæр рæддæрæн не 'мбæлы. Хъæндзинæдтæ кæм рабæрæг уой, уыцы рæвдауæндæтты разамонджытæй бадомдзæстæм бæрзондзинад, — загъта **Æлбеджы-фырт.**

Пресс-клуб

## Ныхас — фæллой æмæ социалон рæзты фарстатыл

"Кæд æмæ паддзахады мидаг мызды, фæцæрыны æппынкæддæры бæрцы кой кæнын, уæд æй социалон схонан нæй. Уымæй дарддæр ма ныртæккæ нихас цæуы хойраджы карточкæты тыххæй магуыр адæмæн. Цавæр биндуртæм гæсгæ бæрæгтонд цæудзысты, царды стырдар хуыздæрæдтæ чи æййафы, уыдон? Фæстæг рæстæг нæ республикæйы, тындæр — Дзæуджыхъæуы, сбирæ стæй æнæхæддæр адæймæгтæ. Кусы нæм социалон приот, фæлæ уымæн йæ бон æппæты суазæг кæнын нæу. Уæ ведомство уыцы хуыздæрттæ куд архайы?", — ацы æмæ æндæр фæрстытæн дзуапп дæттын бахъуыд комкоммæ эфиры фæллой æмæ социалон рæзты министри хæстæ рæстæгмæ æххæстгæнæг **ХЪЭСАТЫ Игоры.**

Кудыд бамбарын кодта, афтæмæй хойраджы карточкæтæй пайда кæнын фарста нырма кæронмæ бæлвырдгонд нæма у. Нæ бæстæйы ахæм фæлтæрдзинад æнтысджын никуы уыдис, кæд æмæ дунейы мидаг, загъæм, Америкæйы Иугонд Штатты, ахæм карточкæтæй рагæй пайда кæнын æмæ зындзинæдтæ не 'йафынц. "Разы нæ дæн, мæнмæ гæсгæ, нæ паддзахад у социалон, æппынæдзæух архайы, уæззау цард чи кæны, уыдонæн бахуыс кæнын. Мæ зæрдæ дарын, бæстæйы дæр æмæ нæ республикæйы дæр экономикон уавæр кув фæнхъæддæр уа, уæд æргом социалон æххуысхуыз чи у, уыдонæн зынгæ фендонæр уыдзæн", — загъта **Хъёсайы-фырт.**



мæ æмæ уырдаем 900 сывæллоны арвитдысты. Ныртæккæ "Тæмисчы", "Урсдон"-ы, санатори "Осетия"-йы сæ фæллад уадзынд 1600 сывæллоны фылдæр. Ацы хуыздæргæн республикæйы бюджетæй уæлдай æхца радих кодта федералон центр дæр. "Ахсджиаг нын ваййынд æдасдзинады фарстатæ, ныртæккæ нæ бæстæйы алы рæтты хистæртæ æнæрхъуыдзинады ахосæй фидбылызтæ æрцыдис сывæллæттыл. Мадзæлттæ конд æрцыди зынгæрæвæт, терроризмы цаутæ ма 'уадзыны тыххæй, нæ хъус æппынæдзæух дарæм доны æмæ, сывæллæттæн цы хæринаг цæттæ кæнын, уыдонæн хæрхъæддзинадмæ", — бафиппайдта ныхасгæнæг.

Сæрдар **Тускъаты Таймурæз** нын нæ размæ хæс сæвæрдтой, цæмæй дзууæг мæйы æмгъуындæ уыцы фидонтæ фæхæцæуæ уой адæммæ", — загъта **Хъёсайы Игоры.**

Дарддæр нихас рауадис зæрдæтты хæдзар "Забота"-йы тыххæй. Йæ иу бæстæйæ хуызæм биндуронæй базиллой, ныртæккæ хæдзары раздæры цæрджытæй 20 сты Мæздæджы районы Притеречныйы рынчындоны. Нырма фадат нæма ис фæстæмæ сæ зæрдæтты хæдзармæ сласынæн. Фæлæ Фæллой æмæ социалон рæзты министрæд Пенсион фондимæ иумæ архайынд проект, æмæ уый фæрцы зæрдæтты хæдзары бæстæйæ хаймæ биндуронæй базилдысты. Бахъæудзæн ын 110 милуан сомы, бынат дзы уыдзæн 76 адæймагæн.

"Ныридæгæн уал республикæйы Сæргълæууæджы уынаффæмæ гæсгæ бацархайдтам, базылдыстæм Мæздæджы интернатмæ, бынат дзы ис 20 адæймагæн. Психоневрологон интернат "Милосердие" дæр уыдис тынг зилинаг, уымæ дæр банæлдтам Пенсион фондимæ иумæ. Республикон бюджетæй нын радтой 50 милуан сомы бæрц, Интернаты ис 112 бынаты. Ныртæккæ дзы тынг хорз уавæртæ скодтам, чи дзы цæры, уыдонæн дæр æмæ йæ куджытæ дæр. Су-сæггæг нæу, ахæм бынæтты цы кæстæр медицинон персонал кусы, уыдон кæддæриддæр истой тынг гыццыл мызд, фæлæ Битарты Вячеславæй амындзинадмæ гæсгæ, ныртæккæ уыцы мыздыл бафтыдтам", — загъта ведомствоты разамонæг.

Хъёсайы Игорь ма фæбæрæг кодта, хæсты ветерантæ æмæ инвалидтæн цавæр уæлæмхасæн социалон æххуыс кæнын, сæ фæллад суадзынмæ, се 'нæниздинад фæхъæддæх кæнын тыххæй сын цавæр мадзæлттæ аразынц, бирæсывæллонджын бинонтæн Уæрæсейы æмæ республикæйы закæттæ цавæр фæдæттæ дæттынц, нæ республикæйы нызæфхæрд адæмæн æхсæнадон бынæтты, ахуыргæнæндæтты, уынтыг, æндæр бынæтты цавæр удæнцой дзинæдтæ конд цæуы, уыдæттæ.

Республикæйы Сæргълæууæг **Битарты Вячеслав** æмæ Хицауады

**БУТАТЫ Эльзæ**

## Дзырды фарн

Куы фенай искæйы дæ фæндагтыл æнкъардæй,  
Мийаг-иу хæхты сæрты к' аджих уа кæдæмдæр,  
Уæд уый æз мысдзынæн мæ Ирыстоны дардæй, —  
Цы ном мын уæддæр у, цы зæхх мын у фæлмæндæр.

ХЪОСЪЫХЪОСЪЫ Зина





